Szanowni Państwo:
- Ministerstwo Rodziny
- Ministerstwo Cyfryzacji
- Ministerstwo Zdrowia

Petycja elektroniczna

Działając w trybie Ustawy o petycjach z dnia 11 lipca 2014 roku (tj. Dz. U. 2018 poz. 870) **zwracam się z prośbą do rządu o podjęcie prac legislacyjnych w sprawie "Zaświadczeń w celach orzeczniczych: ZUS, KRUS, PZOON"**

Wersja papierowa odręczna została zamieniona na wersję papierową elektroniczną, gdzie lekarz przez specjalną formatkę wpisuje: rozpoznania, przebieg choroby, rokowanie, załączniki.
Obecne zaświadczenia mają tylko dwie strony, gdzie całe informację mogą się nie zmieścić, formatka umożliwiłaby wydrukowanie wszystkich informacji 2, 4 czy 6 stron danego zaświadczenia co spowodowałoby, że lekarz niczego nie pominie ani nie zostałby zmuszony do wybrania informacji czy pisania poza polem.

Korespondencja tylko elektroniczna, poczta tradycyjna nie będzie odbierana. Za ewentualne błędy przepraszam.

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych

Sebastian Kamiński
Zastępca Dyrektora

DUS-II.055.36.2025.CG

Warszawa, dnia 2025-09-25

Szanowna Pani,

działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z petycją z dnia 25 czerwca 2025 roku dotyczącą zaświadczeń w celach orzeczniczych: ZUS, KRUS, PZOON, Departament Ubezpieczeń Społecznych, przy udziale Naczelnego Lekarza Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych przedstawia co następuje.

1. Odpowiedź dotycząca „zaświadczeń w celach orzeczniczych: ZUS"

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (dalej: „ZUS") wykonuje ustawowo określone zadania związane z orzekaniem dla celów ustalania uprawnień do świadczeń[1], przy zachowaniu zasad określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych[2]. Oceny niezdolności do pracy, jej stopnia, przewidywanego okresu trwania oraz ustalenia okoliczności niezbędnych do wydania decyzji w sprawie świadczenia, dokonuje w formie orzeczenia lekarz orzecznik (komisja lekarska ZUS). Orzeczenie w przedmiocie niezdolności do pracy (niezdolności do samodzielnej egzystencji) wydawane jest na podstawie dokumentacji medycznej oraz po przeprowadzeniu bezpośredniego badania stanu zdrowia osoby, w stosunku do której ma być ono wydane[3]. Jeżeli dokumentacja medyczna jest wystarczająca do wydania orzeczenia, tj. w szczególności zawiera kompletne dane o stanie zdrowia, stwierdzonych schorzeniach, prowadzonym leczeniu, wynikach badań diagnostycznych, ewentualnych konsultacjach lekarskich – orzeczenie może zostać wydane bez bezpośredniego badania stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenie.

Zaświadczenie o stanie zdrowia (druk OL-9) wypełnia lekarz prowadzący leczenie. Druk ten przedkładany jest przez osobę zainteresowaną w załączeniu do wniosków o ustalenie uprawnień do świadczeń, do których prawo uzależnione jest od stwierdzenia niezdolności do pracy (niezdolności do samodzielnej egzystencji). Dane medyczne zawarte w tym formularzu odnoszące się do rozpoznania, chorób podstawowych i współistniejących, przebiegu

[1] Zob. art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych(Dz. U z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.).
[2] Dz. U. z 2024 r. poz. 1631, z późn. zm., dalej powoływanej jako: „ustawa emerytalna". Zob. [2]art. 12 – 14 tej ustawy.

[3] Zob. § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz. U. Nr 273, poz. 2711, z późn. zm.).

tel. 222-500-108
info@mrips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina

ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

choroby i dotychczasowego leczenia oraz oceny wyników leczenia i rokowania nie są jedynym źródłem informacji o stanie zdrowia osoby występującej z wnioskiem o świadczenie. W postępowaniu orzeczniczym lekarze orzecznicy i komisje lekarskie korzystają z dokumentacji wytworzonej i gromadzonej przez lekarzy prowadzących leczenie oraz z wyników badań wykonanych dla celów diagnostyczno-leczniczych. Istnieje też możliwość zlecania dodatkowych opinii lekarzy konsultantów (specjalistów z węższych dziedzin medycyny) lub psychologów, badań dodatkowych oraz obserwacji szpitalnej. Zarówno konsultacje specjalistyczne, jak i badania dodatkowe lub obserwacje szpitalne, są zlecane do wykonania w każdym przypadku, gdy zgromadzona w sprawie dokumentacja medyczna nie jest wystarczająca do wydania orzeczenia. Zaznaczyć należy, że również lekarz prowadzący leczenie w każdym przypadku może przekazać uzupełnione informacje o stanie zdrowia osoby zainteresowanej w postaci dodatkowej dokumentacji medycznej, która została sporządzona w procesie diagnostyki i leczenia.

Uwzględniając powyższe, w tym opinię Naczelnego Lekarza ZUS, nie ma uzasadnionych przesłanek do podejmowania prac związanych ze zmianą obowiązującego wzoru formularza Zaświadczenia o stanie zdrowia (druk OL-9).

2. Odpowiedź dotycząca „zaświadczeń w celach orzeczniczych: PZOON"

Przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych[4] oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności[5] nie wprowadzają obowiązku składania wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności oraz wskazaniach do ulg i uprawnień w postaci elektronicznej.

Podkreślenia wymaga, że zgodnie z § 6 ust. 2 powołanego wyżej rozporządzenia, do wniosku o wydanie orzeczenia należy dołączyć zaświadczenie lekarskie z § 3 ust. 1 pkt1, wydane przez lekarza, pod którego opieką lekarską znajduje się osoba zainteresowana, nie wcześniej niż na 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku, oraz inne dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Postulowana zmiana legislacyjna polegać miałaby na „zamianie wersji papierowej" „Zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wydanego dla potrzeb Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności" własnoręcznie wypełnianego przez lekarza, pod którego opieką medyczną znajduje się osoba, której orzeczenie ma dotyczyć na „wersję papierową elektroniczną". Celem powyższego rozwiązania miałoby być umożliwienie lekarzowi zawarcia szczegółowych informacji o stanie zdrowia pacjenta, co nie jest możliwe w papierowej wersji formularza, ze względu na jego objętość wynoszącą dwie strony.

Wprowadzenie możliwości wypełnienia wniosku w proponowany sposób, zdaniem Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, nie wymaga jednakże dokonania zmian w aktualnie obowiązujących przepisach. Za wystarczające dla realizacji powyższego celu można uznać udostępnienie na stronach internetowych powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności oraz Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych interaktywnego formularza PDF „Zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wydanego dla potrzeb zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności", zawierającego klikane łącza, pola formularzy oraz inne funkcje umożliwiające lekarzowi

[4] Dz. U. z 2025 r. poz. 913
[5] Dz. U. z 2021 r. poz. 857 oraz z 2025 r. poz. 682, 730 i 1033.

wejście w interakcję z jego treścią i w konsekwencji wypełnienie i wydrukowanie przy użyciu powszechnie stosowanych programów Adobe Reader lub Aprobat.

Natomiast wdrożenie elektronicznego formularza „Zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wydanego dla potrzeb zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności" jako nowego dokumentu do jednego z systemów informatycznych stosowanych w ochronie zdrowia przez lekarzy, wymaga dokonania zmian legislacyjnych nie tylko w przepisach prawa regulujących zasady orzekania, ale również funkcjonowania wskazanych systemów.

Ponadto podkreślenia wymaga, że konieczne elementy zaświadczenia lekarskiego w odniesieniu do osoby wnioskującej o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności zawiera § 3 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Należą do nich: opis stanu zdrowia, rozpoznanie choroby zasadniczej i chorób współistniejących potwierdzone aktualnymi wynikami badań diagnostycznych. Nie znajduje zatem uzasadnienia, aby zaświadczenie stanowiło 6-stronnicowy dokument, uwzględniając wymóg dołączenia do wniosku o wydanie orzeczenia poza zaświadczeniem lekarskim, innych dokumentów mogących mieć wpływ na ustalenie stopnia niepełnosprawności.

Pouczenie
Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Sebastian Kamiński
Zastępca Dyrektora
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/